

žitosti, která se bez soudního schválení nemůže uskutečnit. Nesejde na tom, že novelisovaný § 152 obč. zák. (§ 2 třetí dílčí novely) jmenuje výslovně jen §§ 246—248 obč. zák., neboť přes to je i novým doslovem tohoto předpisu jasně řečeno, že nezletilé děti v otcovské moci rovnají se ve příčině jimi převzatých závazků poručencům, jak to plyne také z ustanovení §u 149 obč. zák. Citací §§ 246—248 obč. zák. vytkl zákon jedině výjimku ve příčině řečených nezletilců, pokud šlo o smlouvu služební. Odvolací soud však míní, že se sporné smlouvě zápůjčkové dostalo opatrovnického schválení tím, že opatrovnický soud zmocnil otcovského opatrovníka ku zahájení a provedení této rozepře podle §u 6 c. ř. s., z čehož nižší soudy usuzují, že tím opatrovnický soud schválil také dodatečně uzavření zápůjčkové smlouvy, poněvadž, kdyby tak nebyl učinil, nemohl by svoliti ku vymáhání zápůjčky, k čemuž odvolací soud připojuje, že schválení smlouvy opatrovnickým soudem může se státi i později, an zákon nenařizuje (§§ 185—189 nesp. říz.), že ku každé smlouvě nezletilcově musí býti napřed vyžádáno opatrovnické schválení. Dovolatelka právem spatřuje v tomto právním názoru druhé stolice dovolací důvod čís. 4 §u 503 c. ř. s. Podle §u 187 nesp. říz. musí výměry, kterými se schvalují (§§ 233, 282 obč. zák.) jednání, nebo smlouvy ujednané za nezletilce, jak u sborových, tak i u okresních soudů vždy býti vyhotoveny písemně, a musí býti důvody, které přiměly soud k tomu, by schválil, třebaš není nutným, je oznámiti stranám, přece připojeny k osnově výměru. Podle §u 11 nesp. říz. počítá se čtrnáctidenní lhůta stížnostní do těchto výměrů ode dne doručení písemného jich vyhotovení, ústní prohlášení usnesení nemá právního účinku, nelze proto čítati lhůtu ke stížnosti ode dne protokolárního prohlášení (sb. n. s. čís. 3810). Bylo na žalobkyni, by prokázala, že se smlouva o zápůjčku uskutečnila tímto zákonným způsobem, toho však nejenom nedokázala, nýbrž toho ani netvrdila. Z toho plyne, že schválení opatrovnického soudu nemůže býti nahrazeno činy konkludentními, že nemůže býti mlčky obsaženo v tom, že opatrovnický soud svolil podle §u 6 c. ř. s. ku provedení této rozepře, neboť to je svolení procesně právní na rozdíl od hmotně právního schválení podle §u 187 nesp. říz., jež obojí nelze ztotožňovati. Poněvadž se žalobkyní tvrzená smlouva, ze které jedině bylo žalováno, neuskutečnila po zákonu, poněvadž nebylo žalováno z důvodu §§ 877 a 1431 obč. zák., pokud se týče, žaloba nebyla na tento právní důvod změněna, žalobní nárok svým právním důvodem není po právu a proto bylo důvodnému dovolání vyhověti a změnou napadeného rozsudku rozhodnouti o žalobním žádání zamítavě.

Čís. 6532.

Zavázal-li se pachtýř před vydáním záborového zákona propachtovateli, že po ukončení pachtu vrátí pachtovaný dvůr ve stavu, v jakém ho převzal, vztahuje se tento jeho závazek na všechny případy zrušení pachtovního poměru, tedy i na předčasné zrušení pachtu převzetím dvora

Státním pozemkovým úřadem. V tomto případě jest pachtýř povinen, dáti propachtovateli náhradu za osev, orbu a hnojivo.

(Rozh. ze dne 1. prosince 1926, Rv I 1303/26.)

Žalovaný spachtoval smlouvou ze dne 28. ledna 1919 od žalobce dvůr L. až do 30. června 1921. Podle pachtovních podmínek zavázal se žalovaný, že vrátí po ukončení pachtu dvůr ohledně obdělání pozemků (osevu, orby, pohnojení) ve stavu, v jakém ho převzal. Státní pozemkový úřad vypověděl žalovanému pacht dvora ku dni 3. října 1923 a převzal dvůr dne 6. listopadu 1923. Žalobu, již se domáhal propachtovatel na pachtýři náhrady za osev, orbu a hnojivo, o b a n i ž š í s o u d y zamítly, N e j v y š š í s o u d uznal podle žaloby.

D ů v o d y:

Jde o výklad pachtovní smlouvy, uzavřené mezi stranami dne 28. ledna 1919, jejímiž podstatnými součástmi jsou »obecné pachtovní podmínky« a seznamy. Pravost těchto listin, žalobcem předložených, byla žalovaným uznána. V odstavci A) smlouvy se výslovně poukazuje na obecné pachtovní podmínky a v odstavci B) § 1 na seznamy. Podle §u 6 obecných pachtovních podmínek zavázal se žalovaný, pachtuje od žalobce dvůr L., vrátiti po ukončení pachtu dvůr ohledně obdělání pozemků (osevu, orby, pohnojení) ve stavu, v jakém jej podle seznamů o tom zřízených převzal. Tento závazek, jež žalovaný smlouvou na sebe vzal, vztahuje se na všechny případy zrušení pachtu a nikoliv jen na případ pravidelného skončení pachtu uplynutím pachtovní doby dne 30. června 1931 neb na případy skončení pachtovního poměru, jež má na mysli ustanovení § 10 obecných pachtovních podmínek, v němž se uvádí kromě uplynutí pachtovního období jako důvod zrušení pachtovní smlouvy: a) protismluvné užívání pachtovního předmětu, b) nezachovávaní platebních lhůt, neb vůbec jednání, jež odporuje smluvnímu závazku a c) vyhlášení úpadku. Že tomu tak, plyne z úvahy, že v §u 6 není poukazu na právě uvedené případy §u 10, nýbrž mluví se v něm o ukončení pachtu, aniž by se rozeznávalo, jakým způsobem k němu dojde, tedy o ukončení pachtu vůbec. Nesporno je, že Státní pozemkový úřad vypověděl žalovanému pacht dvora ke dni 3. října 1923 a dvůr převzal dne 6. listopadu 1923 a že tudíž pacht skončil před uplynutím pachtovní doby (30. června 1931) již v listopadu 1923. Ježto k odevzdání dvora žalovaným žalobci nedošlo a žalovaný náhrady žalobci za předaný mu při převzetí dvora osev, orbu, hnojivo, nedal, domáhá se žalobce této náhrady žalobou. A to právem, poněvadž se smluvně zavázal, že vrátí při skončení pachtu žalobci dvůr ve stavu, v jakém jej podle seznamů v prvním roce pachtu převzal, a poněvadž tento závazek žalovaného nebyl splatný toliko projitím pachtovního období neb ukončením pachtu v případech uvedených v §u 10 obecných pachtovních podmínek, nýbrž skončením pachtovního poměru vůbec. Je proto nerozhodno, že pacht byl ukončen, nač odvolací soud zvláštní váhu klade, předčasně (před uplynutím pach-

tovní doby) a bez zavinění žalovaného. Nejde také o to, jak mylně za to má odvolací soud, aby žalovaný vrátil žalobci pachtovaný statek ve stavu, v jakém jej převzal, nýbrž o to, by žalovaný dal žalobci náhradu za náklad na pozemky, náhradu za osev v prvním pachtovním roce převzatý, jakož i orbu a hnojivo, když následkem převzetí dvora Státním pozemkovým úřadem k odevzdání jeho žalovaným žalobci nedošlo. Žalovaný převzal dvůr do pachtu s pozemky osetými, zoranými, pohnojenými. Kdyby neměl žalovaný žalobci osev, orbu a hnojivo nahraditi, byl by na úkor žalobcův obohacen. Vždyť sám doznal, že celou úrodu po 1. červenci 1923 zpeněžil a že si, pokud pozemky zoral, pohnojil a osel, dal náklady s tím spojené nahraditi od Adolfa V-a, jemuž žalobce dvůr se svolením Státního pozemkového úřadu prodal a že s V. ujednal pro ten případ, že bude (žalovaný) nucen zaplatiti žalobci náhradu vyšší, že mu (V.) tento rozdíl nahradí. Prospěch takto žalovanému připadající na úkor žalobce si ponechati není oprávněn.

Čís. 6533.

Příkaz Šu 160 nesp. říz., podle něhož před vydáním odevzdací listiny nutno odkazy nezletilců bud' složiti na soudě nebo náležitě zajistiti, jest bezpodmínečným a nemohou se dědicové sprostiti této povinnosti pouhým popřením platnosti posledního porřízení.

Popírají-li dědicové platnost odkazů, nelze použiti Šu 125 nesp. říz. Dědicům jest však volno, domáhati se zápornou určovací žalobou určení, zda poslední porřízení jest platno čili nic.

(Rozh. ze dne 1. prosince 1926, R II 295/26, R II 393/26.)

Zůstavitel ustanovil dovětkem ze dne 11. září 1925 odkazovníky nezletilé Julii, Elišku a Bohumilu G-ovy a nezl. Vladimíra R-a. K pozůstalosti se přihlásila ze zákona pozůstalá vdova. Návrh některých dědiců, by dovětek ze dne 11. září 1925 byl prohlášen neplatným, s o u d p r v é s t o l i c e usnesením ze dne 3. prosince 1925 zamítl. Usnesením ze dne 18. května 1926 schválil p o z ů s t a l o s t n í s o u d projednání pozůstalosti notářem a poukázal odkazovníky na pořad práva. Do tohoto usnesení stěžoval si v první řadě zákonný zástupce nezl. Julie, Elišky a Bohumily G-ových. R e k u r s n í s o u d rekursu vyhověl a změnil napadené usnesení, vysloviv, že bude odevzdací listina vydána, jakmile bude prokázáno, že jsou odkazy náležitě zajištěny nebo splněny. D ů v o d y: Stížnosti nelze upřítí oprávnění, neboť podle ustanovení Šu 160 nesp. říz. jest potřebí, jedná-li se o nezletilé odkazovníky, by odkazy před odevzdáním pozůstalosti byly bud' na soudě složeny nebo náležitě zajištěny. V projednávaném případě zanechal zůstavitel v posledním porřízení odkazy svým vnukům Julii, Elišce a Bohumile G-ovým, kteří jsou dosud nezletilí, následkem čehož jest ve smyslu ustanovení Šu 160 nesp. říz. učiniti opatření v tomto zákoně ustanovená. Lhostejno jest, zdali dědici poslední porřízení, jímž odkazy zůstavitelem byly nařízeny,